

אדוארד דה-בוננו

קורט חשיבה

כרטיסי עבודה למחיר

ספר שלישי: אינטראקציה

מכון ברנקו וייס
לטיפוח החשיבה

משרד החינוך, התרבות והספורט
כ"א, תאום ובקרה

משרד החינוך, התרבות והספורט
המנהל הפדגוגי
האגף לתוכניות לימודים

CoRT THINKING
Edward de Bono

Published in Hebrew by the The Branco Weiss Institute for the Development of Thinking
by arrangement with the McQuaig Group Inc.
Copyright © 1993 by the McQuaig Group Inc.
First Published in 1993

Hebrew Rights © 1998
The Branco Weiss Institute for the Development of Thinking
P.O.Box 648, Jerusalem 91006

Printed in Israel

אין להעתיק, לשכפל, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע
או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי,
אלקטרוני, אופטי, או מכני (לרבות צילום והקלטה)
ללא אישור בכתב מהמוציא לאור.

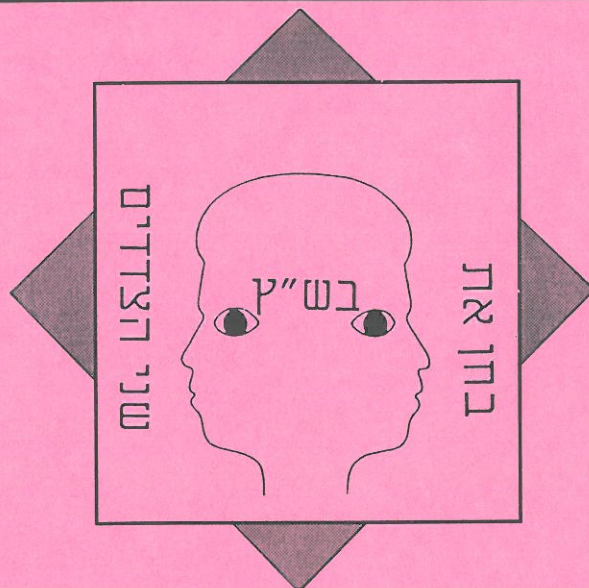
תרגום מאנגלית: דליה שרון
עריכה לשונית: אילה ביבר
עיצוב והפקה: דליה שרון
עורך הסדרה: דר' דן שרון
הגהה: הילה בלום

© 1998
כל הזכויות שמורות
למכון ברנקו וייס לטיפול החשיבה
ת.ד. 648, ירושלים 91006

לוחות והדפסה: דפוס מאור-ולך בע"מ
נדפס בישראל

אד/ארץ דה-בן/ו - קורט חשיבה 3: אינטראקציה
כרטיסי עבודה לתלמיד

1. בחן את שני הצדדים

בעת דיון, ויכוח או מריבה קיימים תמיד שני צדדים. כל צד מאמין שהוא הצודק ושהצד השני טועה. למשל, לפני שנים רבות היו אנשים שטענו שהעולם שטוח ואילו אחרים טענו שהוא עגול. היו אנשים שטענו שכדור הארץ הוא מרכז היקום ואילו אחרים טענו שהשמש היא המרכז. לעתים העובדים בעסק מסוים דורשים העלאה במשכורתם וההנהלה טוענת שאין באפשרותה למלא את בקשתם. בוויכוחים מן הסוג הזה כל צד כל כך עסוק בהצגת טיעוניו ובהוכחת צדקתו עד שאין הוא מקשיב באמת לטיעוניו של הצד השני.

המשמעות של בש"ץ היא: בחן את שני הצדדים

כלומר, כל צד צריך לבחון את טענותיו של הצד המנוגד לו לעומק, עד כדי כך שהוא עצמו יוכל להציגן.

דוגמה:

האם יש לדחות בשנה את הגיל שבו תלמיד יכול לעזוב את בית-הספר?

צד א': כיום דרושה הכשרה רבה יותר לעבודה.

עשוי להיווצר צורך לשנות מקצוע בשלב מאוחר יותר בחיים.

חינוך רב יותר תורם לאושרם של האנשים.

זה יכול לסייע בפתרון בעיית האבטלה.

כרטיסי עבודה לתלמיד

צד ב': תלמידים רבים מדי משועממים בבית-הספר.
תלמידים יכולים להרוויח כסף במקום לשבת בכיתה.
לא לכל תחומי התעסוקה יכול החינוך הבית-ספרי להועיל.
אולי עדיף ללמוד מקצוע תוך כדי עבודה מגיל צעיר.
יתעורר צורך בבתי-ספר רבים יותר ובמורים נוספים.
על צד א' להיות מסוגל להציג את מכלול טענותיו של צד ב' כאשר הוא מתבקש לבצע בשי"ץ.
ובדומה, על צד ב' להיות מסוגל להציג את מכלול טענותיו של צד א'.

תרגול

1. יש הוכחות לכך שעישון סיגריות מסוכן לבריאות ועשוי לגרום לסרטן ריאות, לברונכיט כרוני, למחלות לב ועוד.

האם יש לקבוע חוק נגד עישון או עדיף רק להזהיר את האנשים מפני הסכנות ולהשאיר בידם את החופש להחליט האם לעשן או לא? רק חלק מהאנשים יסבול ממחלות אלה; המסים ממכירת סיגריות מסייעים במימון שירותים ממשלתיים רבים. אולם מספר האנשים שמתים מסרטן ריאות גדול פי שלושה ממספר האנשים המתים בכל שנה מתאונות דרכים.

צד א': טענות בעד חקיקה האוסרת עישון סיגריות — במטרה להראות מדוע המערכת העכשווית אינה טובה דיה.

צד ב': טענות נגד חקיקה האוסרת עישון סיגריות — במטרה להראות מדוע המערכת העכשווית עדיפה.

* 2. יש אנשים שטוענים שיש להגן על תעשיות מקומיות מפני תחרות בינלאומית. לדוגמה, הממשלה עשויה להגביל את מספר המכוניות הזרות או את כמות הנעליים שניתן לייבא. אחרים טוענים שהשוק צריך להיות חופשי, ושאם עסק מסוים אינו מסוגל לעמוד בתחרות — עליו להיסגר.

צד א': טענות בעד הגנה על תעשיות מקומיות.

צד ב': טענות בעד סחר חופשי והסרת ההגבלות על יבוא.

3. שידורי הטלוויזיה בארצות מסוימות מוגבלים למספר קבוע של שעות ביום. יש הטוענים שכתוצאה מכך אנשים מבליים זמן רב יותר בקריאה, בשיחות ובעיסוקים אחרים. בארצות אחרות שידורי הטלוויזיה מוקרנים כמעט בכל שעות היום.

צד א': טענות בעד הגבלת מספר שעות השידור ביום — מדוע הדבר עשוי להיות חיובי?

צד ב': טענות נגד הגבלת מספר שעות השידור ביום — ובעד לתת לאנשים לצפות כאוות נפשם בטלוויזיה.

4. האם עדיף לגור בעיר או בכפר?

צד א': טענות בעד מגורים בכפר ונגד מגורים בעיר.

צד ב': טענות בעד מגורים בעיר ונגד מגורים בכפר.